

Kanapé (ülőgarnitúra része)

Bútorgyűjtemény

Leltári szám:	62.1442.1
Készítés ideje:	1806 - 1810
Készítés helye:	Franciaország
Anyag:	mahagóni; selyemszövet; szilfa
Technika:	aranyozott; faragott; fehérre festett
Méretek:	magasság: 115 cm hosszúság: 244 cm mélység: 65 cm

Franciaországban a konzulátus korától a Bourbon-restaurációig, valójában főúri otthonokban 1830-ig érvényesül előkelő paloták reprezentációs termeiben az empire stílus – köszönhetően, egyebek között annak, hogy az 1804-ben császárrá koronázott Napóleon a római imperátorok pompáját kívánta feleleveníteni. E korszak két legnagyobb építésze és berendező művésze Charles Percier (1764-1838) és Pierre François Fontaine (1762-1853) már 1801-ben publikálta *Recueil de décorations intérieures* című művét. A legnagyobb megrendelők Joséphine Bonaparte és Mme Récamier voltak. Percier és Fontaine tervezte bútoraik már az új stílus, az empire előhírnökei. A császár berendező stílusát kiterjedt rokonsága is átvette, s így egész Európában elterjed.

Az itt bemutatott bemutatott bútor-együttes eredetileg feltehetően Bonaparte Lajos holland király (uralk.: 1806-1810) amszterdami palotájának berendezéséhez tartozott. A kanapéból, hat karosszékből és négy támlásszékből álló ülőgarnitúrát a fehér és az arany színek, valamint az eperszínű lyoni selyemszövet elegáns harmóniája uralja.

A kanapé hengeres lábait és keretét festett fehér alapon, lapos faragású aranyozott palmetták, levelek, rozetták díszítik, a kárpitozott karfát szárnyas oroszlánok tartják. A karosszékek karfái is aranyozott csigás-leveles kiképzésűek, a tartóelemmel egybekomponáltak, hajlított vonalúak. A keret motívumai egyeznek a kanapéval: itt is megjelennek a különféle rozetták, stilizált palmetták. A hátszékek magas, szögletes ülőpárnáikkal kicsit merevek és kényelmetlenek. Ezeknek az ülőbútoroknak fő jellemzője a programszerűen előírt ünnepélyesség, a hűvös pátosz és a színpadiasság. Mindezt csak a kifejezetten erre a célra, méretre szövött és nem végben készült lyoni selyemszövet egykori szépsége oldja.

A garnitúra az 1930-as években került Verseghi Nagy Elek és holland származású felesége, Elisabeth Janssen (1900-1934) tulajdonába, akik röjtökmuzsaji kastélyukban helyezték el azt.

Irodalom

- Szerk.: Horváth Hilda, Szilágyi András: *Remekművek az Iparművészeti Múzeum gyűjteményéből. (Kézirat).* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2010. - Nr. 103. (Vadászi Erzsébet)
- Batári Ferenc, Vadászi Erzsébet: *Bútorművészet a gótikától a biedermeierig.* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2000. - p. 118., Nr. 14.
- Szerk.: Pataki Judit: *Művészet és Mesterség. CD-ROM.* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1999. - fa, bútor 28.
- Szerk.: Lovag Zsuzsa: *Az Iparművészeti Múzeum. (kézirat).* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1994. - Nr. SZ/13.
- Szerk.: Péter Márta: *A klasszicizmustól a biedermeierig. Az európai iparművészet stíluskorszakai.* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1990. - Nr. 2.3.1.
- Szerk.: Radocsay Dénes, Farkas Zsuzsanna: *Az európai iparművészet remekei. Száz éves az Iparművészeti Múzeum 1872-1972.* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1972. - Nr. 312.
- Szabolcsi Hedvig: *Francia bútorok a XIV. Lajos stílustól az empire-ig.* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1963. - p. 37.

